

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Billedet af Mælkevejen over Rømø-dæmningen giver et indblik i, hvor langt man kan se ved Vadehavet, hvor man virkelig kan strække øjnene ud. Lysene i horisonten er Esbjerg by, der lyser op, knap 40 km væk. Både lyset og mørket er helt særligt ved Vadehavet.

Noget andet særligt, som for nylig er set ved Vadehavet, er en sort ibis, som gladeligt har poseret for de mange fugleentusiaster, som besøgt Ribe, for at se den sjældne gæst. Du kan se et par [fotos af 'modellen' på Instagram](#).

Med ønsket om rigtig god læselyst og om et rigtigt dejligt forår ved Vadehavet - de bedste hilsner fra sekretariatet.

Guldsjakal fra Rømø spiste rådyr

En sjælden europæisk guldsjakal blev i februar fundet død ved Juvre på Rømø. Den er nu blevet obduceret på Aalborg Universitet, og her glæder seniorforsker og biolog Sussie Pagh sig over, at sjakalen, på trods af dens triste skæbne, bidrager til viden om europæiske guldsjakaler i Danmark.

”Selv om det altid er ærgerligt at stå med et dyr, som er død som følge af en ulykke, så giver obduktionerne os en masse informationer om arternes sundhedstilstand. Desuden er det altid spændende at studere det sidste måltid, og jeg kan fortælle at guldsjakalen ikke er gået sulten i døden. Maven vejede 1,4 kg og var fyldt til bristepunktet med rådyrkød”, siger Sussie Pagh.

Hun oplyser, at sjakalen vil ”leve” videre på Statens Naturhistoriske Museum til brug for formidling og forskning i fremtiden.

Man kan læse mere om guldsjakalen fra Rømø [på vores hjemmeside](#).

Og måske kommer ulven...

Måske skal vi også til at vænne også til et andet sjældent rovdyr, ulven, i Nationalpark Vadehavet. En hanulv har igennem et par år opholdt sig i området ved Oksbøl og Blåvand, og nu er en hun dukket op i området - så at sige på tærsklen til nationalparken.

Forskere fra Naturhistorisk Museum Aarhus og Aarhus Universitet, som sammen overvåger ulvene i Danmark for Miljøstyrelsen, vurderer, at de to ulve kan have dannet par, men det er dog endnu for tidligt endegyldigt at fastslå. Derfor er det også usikkert, om der kan komme ulveunger i løbet af foråret.

Det var medarbejdere ved Oksbøl Skyde- og Øvelsesterræn, som 9. marts fangede det formodede par på et billede tidligt om morgenen, og to dage senere har en frivillig fra den nationale ulveovervågning bekræftet observationen. Billedet med de to ulve ses herover.

[På ulveatlas.dk](http://ulveatlas.dk) kan man læse mere om det formodede ulvepar ved Oksbøl samt generelt om ulve i Danmark.

Workshop om sundhedsfremme

Kan naturen hjælpe mennesker og samtidig selv blive hjulpet af de samme mennesker? Hvordan kan vi bruge Nationalpark Vadehavet til at skabe noget nyt, der er godt for både natur og mennesker i det sundhedsfremmende arbejde?

Det er de centrale spørgsmål, som stilles, når der onsdag 6. april holdes workshop med overskriften 'Sundhed - Vadehav - Oplevelser'. Nationalparken er gået sammen med UC SYD og Syddansk Universitet, og formålet er at finde ud af, hvordan naturen kan bruges, når borger og system mødes.

Deltagerne vil blive inspireret af naturformidler Jes Aagaard og hjerneforsker Åsa Fex Svenningsen.

Workshoppen den 6. april finder sted på [Myrthuegård](#) ved Esbjerg og er åben for alle. Tilmelding til: anhma@danmarksnationalparker.dk

---

Møde med fokus på den truede snæbel

[Snæblen](#) findes kun i det danske vadehavsområde. Derfor er den sjældne laksefisk meget sårbar, og arten er i dag stærkt truet. Flere års indsats for at beskytte og hjælpe snæblen har ikke givet fremgang i bestanden, og på den baggrund har Nationalpark Vadehavet taget initiativ til et møde for alle snæbel-interessenter.

"Formålet med mødet er gennem en videns- og erfaringsudveksling et få skabt overblik over allerede gennemførte, igangværende og planlagte initiativer til sikring af snæblens fremtid i Vadehavet. Desuden håber vi, at der også kan komme forslag til nye aktiviteter, der kan sikre snæblens overlevelse", siger Xenia Salomonsen, der er naturkonsulent ved nationalparken.

Efter dette indledende forårsmøde er det planen, at der til efteråret holdes en workshop for en bredere kreds, så alle med interesse for denne enestående og sjældne fisk kan bidrage til indsatsen for at redde den.

Mødet om snæblen er planlagt til torsdag 28. april.

100 blev meget klogere på Vadehavet

Omkring 100 mennesker fra såvel vadehavsområdet som fra andre dele af landet havde taget imod tilbuddet om at høre om den nyeste forskning med relation til Vadehavet, da vi holdt den årlige forskningsdag den 25. februar i Esbjerg.

For første gang fandt 'Vadehavsforskning' sted på UC Syd, og her fik deltagerne i løbet af dagens præsentationer hele ni spændende indlæg, hvor forskere fortalte nærmere om deres projekter og de resultater m.v., som er kommet ud af dem. Der var tale om emner inden for bl.a. natur, kultur, historie og landbrug.

Man kan finde alle præsentationerne fra forskerne på vores hjemmeside, hvor du også kan læse mere om [vadehavsforskning generelt](#).

Og skulle du have misset forskningsdagen i år, så kan du allerede nu glæde dig til 'Vadehavsforskning 2023'. Det er gratis - og du vil få nærmere information bl.a. her i nyhedsmailen, når vi kommer tættere på.

Estisk tv-program om Vadehavet

Tre af Nationalpark Vadehavets partnere, Blåvand Fuglestation, WestBrew og Ho Bugt Oksen, har sammen med nationalparksekretariatets to naturkonsulenterne haft deres debut på landsdækkende estisk tv. Baggrunden er, at tv-hold fra Estonian Public Broadcasting tilbage i september 2021 var på besøg for at lave optagelser til et program om, hvordan vi i Nationalpark Vadehavet får naturbeskyttelse til at spille sammen med lokal erhvervsudvikling.

Det estisk tv-hold besøgte Blåvand Fuglestation og Skallingen samt bryggeriet WestBrew og Bakkegården i Billum.

Nu har udsendelsen været vist, og [via dette link](#) kan du ud over flotte optagelser fra nationalparken opleve landmand Ole Andresen (billedet), brygger Tommy Bagger, ornitolog Bent Jakobsen og naturkonsulenterne Xenia Salomonsen og John Frikke. NB: Programmet er på estisk, men interviewene foregår på engelsk.

Virtuelt PROWAD Link-forum

Som en del af Interreg-projektet PROWAD Link bydes der nu velkommen til det 3. PROWAD Link Forum. Der er tale om et virtuelt arrangement, hvor man kan lære mere om nye løsninger og konkrete eksempler på "Protect and Prosper" i Nordsøregionen. Arrangementet er på tirsdag 22. marts kl. 9.30-13.00.

Du kan læse mere om det [3. PROWAD Link Forum her](#), hvor du også finder et link til tilmelding (hvortil der er frist i dag!) og til selve programmet. Når du går ind på denne virtuelle platform, inviterer vi dig til at udforske og bruge de forskellige rum til at komme i kontakt med og dele erfaringer med de andre deltagere.

Prowad Link projektet afdækker potentialet i naturområder som en driver for bæredygtige job og bæredygtig regional udvikling i verdensarvsområderne i Vadehavet (DK, D og NL), Geiranger Fjord (NO), Wash & North Norfolk Coast (UK). Projektet medfinansieres af og gennemføres inden for rammerne af Interreg Nordsøen program VB under programprioritet 1 "Tænk i vækst". Programmet finansieres af Den Europæiske Fond for regional udvikling (EFRU).

Nyt, spændende naturprojekt på Rømø

I Juvre Enge på Rømø er der nu taget konkrete skridt til et projekt, som skal styrke naturindholdet i området.

Projektet betyder, at et godt 20 hektar stort engareal udlægges til naturvenlig drift og pleje, og som en integreret del af projektet udgraves en næsten 10 hektar stor sø i området, som ligger på øens nordøstlige hjørne. Når den er etableret, vil søen være Rømøs største ferskvandssø.

Hele projektet ventes at blive til stor gavn for en række sjældne fugle og padder.

Det første spadestik blev taget den 3. marts, hvor flere en 100 samarbejdspartnere og interesserede var mødt frem. Søen vil blive etableret i perioden frem til august 2023. Projektet udføres i et samarbejde mellem to lodsejere (Ole Bleeg og Morten Sextus, som ses på billedet), Nationalpark Vadehavet, Tønder Kommune og Aage V. Jensens Naturfond. Sidstnævnte støtter projektet med 940.000 kroner.

Man kan læse mere om projektet [på vores hjemmeside](#).

Bettina på rundtur til partnere

Bettina Munch fra nationalparksekretariatet er glad for tiden. Ikke kun, fordi foråret er kommet, men også fordi hun endelig kan komme på besøg hos nogle af de mange partnere, som er en del af [link til nationalparkens partnerprogram](#), som hun er ansvarlig for.

Efter nogle hårde år med restriktioner er der brug for igen at få gang i det gode samarbejde, nationalparken har med partnerne. Derfor har Bettina været rundt ved flere partnere for at hilse på og få en snak om deres virksomhed og samarbejdet med nationalparken. Og vigtigst af alt – hvad kan vi gøre sammen!

Bettina har allerede flere besøg i kalenderen, og det bliver en fast del af partnerprogrammet at besøge partnere hver måned. Det kommer dog nok til at lidt mere end et års tid, inden hun når rundt forbi alle de [250 partnere](#) - men heldigvis havde hun tid til at tage en hurtig selfie forleden, da hun var afsted...

Det sker i Nationalpark Vadehavet i 2022

- 23. marts - årets første møde i [nationalparkrådet](#)
- 31. marts - [Partnerdag 2022](#) - i Skærbækcentret
- 1. april - skal din [hund igen i snor](#) på stranden
- 22. maj - [Nationalparkdag Højer Mølle](#)
- 22. maj - [Darum Vadehavsdag](#)
- 22. maj - [Nationalparkdag Myrthue](#)

Guidede ture og arrangementer i [de kommende måneder](#) kan du blandt andet finde på vores hjemmeside.

Vidste du at:

- jægerforbundet har skrevet om vores prædationsprojekt [på sin hjemmeside](#)
- du kan blive klogere på [får på Mit Vadehav?](#)
- får og kvæg bruges til [afgræsning ved Vadehavet?](#)
- der skal flere [lam og østers på bordet?](#)
- du stadig kan nå at [komme med på en østerstur?](#)
- du lige nu kan opleve [sort sol i Tønder- og Ribemarsken?](#)
- [10 - 12 millioner trækfugle](#) lige nu har 'pit stop' ved Vadehavet?
- Nationalpark Vadehavet har [mere end 80 frivillige på forskellige områder?](#)
- du kan bruge [Mit Vadehav til at lade dig inspirere](#), når du vil have børn, børnehavegrupper eller klasser med på tur til Vadehavet?

Fotos:

Mælkevejen: Lars Detlef; Guldsjakal: Hanne Lyngholm Larsen, AAU; Ulvepar: Niels Erik Nielsen; Mennesker på vaden: John Frikke; Snæbel: Biofoto; Forskningsdag: John Frikke; Ole Andresen: Estisk TV; PROWAD Link: Wasabi Film; Gravemaskine Juvre: John Frikke; Bettina Munch: Bettina Munch; Sæler: Torben Hestehave; Nationalparkskipet: Alette Houman

---

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)